

PATVIRTINTA

Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos
direktorius 2018 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V1-22

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS R. GRANAUSKO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS NAUDOJIMOSI BIBLIOTEKA TAISYKLĖS

I. SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos naudojimosi biblioteka taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja skaitytojų pažymėjimo išgijimo, vartotojų registravimo, vartotojų aptarnavimo tvarką, vartotojų teises, vartotojų pareigas, vartotojų atsakomybę, draudimus vartotojams, Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos teises ir pareigas.

2. Taisyklės yra tvirtinamos Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu.

3. Taisyklės yra parengtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. *Biblioteka* – įstatymų nustatyta tvarka įsteigtas juridinis asmuo, veikiantis informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse ir vykdamas bibliotekų veiklą, arba juridinio asmens, turinčio teisę vykdyti bibliotekų veiklą, struktūrinis padalinys;

4.2. *bibliotekininkas* – fizinis asmuo, dirbantis bibliotekoje ir atliekantis bibliotekinį darbą ar jį administruojantis;

4.3. *bibliotekų veikla* – dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas, saugojimas, skaitmeninimas, panauda ir viešinimas, bibliografavimas, kultūrinių ir edukacinių programų organizavimas ir kultūros plėtra, galimybės naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais, nepaisant informacijos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, neatsižvelgiant į autorių ar užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją, užtikrinimas; fizinių ir juridinių asmenų lygių teisių naudotis teisės aktų nustatyta tvarka teikiamomis nemokamomis visuomenės švietimui, sociokultūrinei edukacijai, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingomis paslaugomis ir informacija užtikrinimas;

4.4. *dokumentas* – bet koku būdu, forma ir laikmena pateikta, saugoma ir naudojama informacija, įskaitant pritaikytą skaityti elektroninėmis priemonėmis: knyga, periodinis leidinys, rankraštis, natos, mikrokopijos, garsinis, regimasis, mišrus (garsinis regimasis), kartografinis, vaizdinis, elektroninis, skaitmeninis, aklųjų (Brailio) raštu išspausdintas ar kitu būdu informaciją pateikiantis dokumentas;

4.5. *dokumentų fondas* – dokumentų, skirtų bibliotekos vartotojų informaciniams, mokslo, kultūriniais, edukaciniams, profesiniams, laisvalaikio ar kitiems poreikiams tenkinti, visuma;

4.6. *Tarpbibliotekinis abonementas* – dokumentų skolinimo, informacijos ir reprografijos paslaugos, kurias bendradarbiavimo pagrindu organizuoja bibliotekos;

4.7. *vartotojas* – asmuo, šio įstatymo bei Taisyklių nustatyta tvarka įgijęs teisę naudotis bibliotekos paslaugomis;

4.8. *viešoji biblioteka* – visiems vartotojams prieinama biblioteka, kaupianti ir sauganti universalų teritorijos (apskrities, savivaldybės), kurioje ji yra, bendruomenės poreikius tenkinančių dokumentų fondą, teikianti gyventojams informacijos ir viešosios interneto prieigos paslaugas, vykdamas kraštotyros, sociokultūrinės edukacijos, skaitymo skatinimo, informacinio raštingumo ir kitas su bibliotekų veikla susijusias neformaliojo švietimo programas ir projektus;

4.9. *Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos bendras skaitytojo pažymėjimas* (toliau – skaitytojo pažymėjimas) – tai bibliotekos vartotoją identifikuojantis dokumentas, pripažįstamas visose Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programinę įrangą naudojančiose bibliotekose;

4.10. *lankytina biblioteka* - LIBIS biblioteka, kurios paslaugomis vartotojas naudojasi arba pageidauja naudotis;

4.11. *globotinis* - asmuo iki 16 metų amžiaus, kuriam tėvai ar globėjai gali užsakyti skaitytojo pažymėjimą.

II. SKYRIUS

SKAITYTOJŲ PAŽYMĖJIMO ĮSIGIJIMAS IR VARTOTOJŲ REGISTRAVIMAS. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

SKAITYTOJŲ PAŽYMĖJIMO ĮSIGIJIMAS IR VARTOTOJŲ REGISTRAVIMAS

5. Skaitytojo pažymėjimą Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotojai gali įsigyti dviem būdais:

5.1. registruojantis Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos portale www.ibiblioteka.lt (toliau – portalas);

5.2. atvykę į bet kurį vartotojus aptarnaujantį Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos padalinį.

6. Įsigyjant skaitytojo pažymėjimą portale, vartotojas turi:

6.1. įvesti registracijai reikalingus duomenis (jeigu skaitytojo pažymėjimas yra perkamas globotiniui, privaloma įvesti jo duomenis);

6.2. pateiktame sąraše pasirinkti vieną ar kelias lankytinas bibliotekas, kuriose vartotojas automatiškai užregistruojamas;

6.3. pasirinkti skaitytojo pažymėjimo atsiėmimo būdą:

6.3.1. pristatant paštu, vartotojo nurodytu adresu;

6.3.2. atvykstant į Nacionalinės bibliotekos skaitytojų registratūrą (Gedimino pr. 51, Vilnius);

6.3.3. apmokėti už skaitytojo pažymėjimą per nustatytą 40 dienų terminą;

6.3.4. apmokėjus už skaitytojo pažymėjimą, per 14 dienų atvykti jo atsiimti (jei pasirinktas šis skaitytojo pažymėjimo atsiėmimo būdas);

6.3.5. atsiimant skaitytojo pažymėjimą Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, skaitytojų registratūros darbuotojui būtina pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir, jei atstovaujamas juridinis asmuo, organizaciją atstovaujančio asmens įgaliojimą.

7. Laiku neapmokėjus už paslaugą, ar neatvykus atsiimti skaitytojo pažymėjimo (jei pasirinktas toks skaitytojo pažymėjimo atsiėmimo būdas), registracijai pateikti duomenys ištrinami, skaitytojo pažymėjimas neišduodamas.

8. Įsigyjant skaitytojo pažymėjimą Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos padaliniuose, aptarnaujančiuose vartotojus, vartotojas privalo:

8.1. pateikti galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

8.2. užpildyti „Bibliotekos skaitytojų registracijos kortelę“, nurodant:

8.2.1. vardą¹;

8.2.2. pavardę²;

8.2.3. asmens kodą³;

8.2.4. gimimo datą⁴;

8.2.5. gyvenamosios vietos adresą⁵;

8.2.6. išsilavinimą;

8.2.7. užsiėmimą;

8.2.8. mokslo, darbo vietą;

¹ Nurodyti privaloma.

² Nurodyti privaloma.

³ Nurodyti privaloma.

⁴ Nurodyti privaloma.

⁵ Nurodyti privaloma.

- 8.3.pasirašyti „Bibliotekos skaitytojų registracijos kortelę“, taip patvirtinant, kad:
- 8.3.1.susipažino su šiomis Taisyklėmis;
- 8.3.2.sutinka, kad Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka tvarkytų jo asmeninius duomenis;
- 8.3.3.pateikė tikslus ir teisingus asmens duomenis;
- 8.4.sumokėti už įsigytą skaitytojo pažymėjimą, pagal Skuodo rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintus atlygintinai teikiamų paslaugų įkainius.
- 9.Fiziniai asmenys iki 16 m. amžiaus įsigyti skaitytojų pažymėjimą gali tik tėvams ar globėjams leidus.
- 10.Įsigytas skaitytojo pažymėjimas atgal nepriimamas, o už jį sumokėti pinigai negražinami.
- 11.Vartotojas gali turėti tik vieną galiojantį skaitytojo pažymėjimą.
- 12.Vartotojas, praradęs ar sugadinęs skaitytojo pažymėjimą, turi galimybę įsigyti kitą skaitytojo pažymėjimą, sumokėdamas už jį pagal Skuodo rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintus atlygintinai teikiamų paslaugų įkainius.
- 13.Vartotojai užregistruojami kaip Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotojai:
- 13.1.kai įsigyja skaitytojų pažymėjimą bet kuriuo šių Taisyklių 5 punkte nurodytu būdu⁶;
- 13.2.kai atvyksta į Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąją biblioteką, turėdami kitos viešosios bibliotekos skaitytojo pažymėjimą arba skaitytojo pažymėjimą, įsigytą portale⁷.
- 14.Kiekvienais metais (pirmą kartą tais metais apsilankę Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje) registruoti vartotojai yra nemokamai perregistruojami.
- 15.Skaitytojo pažymėjimas suteikia teisę vartotojui:
- 15.1.pasiskolinti dokumentus (į namus ir vietoje);
- 15.2.pratęsti pasiskolintų dokumentų grąžinimo terminą;
- 15.3.elektroninėmis ir kitomis ryšio priemonėmis rezervuoti ir užsisakyti dokumentus;
- 15.4.nuotoliniu būdu naudotis visatekstėmis elektroninėmis duomenų bazėmis, kurias licencijuoja biblioteka (jei licencija tai leidžia);
- 15.5.naudotis elektroninėmis knygų skaityklėmis su įrašytu turiniu;
- 15.6.naudotis kitomis paslaugomis, kurioms būtinas vartotojo tapatybės patvirtinimas (identifikavimas).

ANTRASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

- 16.Vartotojų aptarnavimo sąlygos:
- 16.1.Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugomis laisvai gali naudotis tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys, įsigiję skaitytojo pažymėjimą;
- 16.2.vartotojai aptarnaujami, vadovaujantis sąžiningumo, teisėtumo, protingumo, proporcingumo ir nediskriminavimo principais.
- 17.Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus paslaugomis gali naudotis visi suaugusieji⁸.

⁶ Jeigu skaitytojo pažymėjimas įsigytas portale, vartotojas tampa Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotoju tada, kai pasirenka Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąją biblioteką kaip lankytiną biblioteką.

⁷ Vartotojas, turintis kitoje viešojoje bibliotekoje arba portale įsigytą skaitytojo pažymėjimą, pirmą kartą atvykęs į Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąją biblioteką privalo jį pateikti bibliotekos darbuotojui.

⁸ Esant poreikiui, aptarnaujami ir vaikai, paaugliai ir t. t.

18. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus paslaugomis gali naudotis⁹:

- 18.1. ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai;
- 18.2. mokyklinio amžiaus vaikai;
- 18.3. mokytojai ir kitų ugdymo įstaigų specialistai;
- 18.4. studentai;
- 18.5. mažamečių vaikų tėvai, globėjai, seneliai;
- 18.6. asmenys, besidomintys vaikiška literatūra¹⁰.

19. Juridiniai asmenys Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje aptarnaujami pagal dvišales sutartis, kuriuose teisės aktų nustatyta tvarka numatomi abiejų šalių įsipareigojimai.

20. Viešos interneto prieigos paslaugos Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje vartotojams teikiamos be skaitytojo pažymėjimo ir nemokamai, pateikus asmens tapatybę įrodančius dokumentus ir užpildžius „Bibliotekos skaitytojo registracijos kortelę“.

21. Esant galimybei ir poreikiui, neįgaliems ir senyvo amžiaus vartotojams spaudiniai ir kiti dokumentai pristatomi į namus.

22. Vaikų globos namų, specialiųjų mokyklų moksleiviai ir aukštųjų mokyklų mainų programų studentai Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje gali būti registruojami šių Taisyklių nustatyta tvarka, pateikus šių įstaigų išduotą pažymą.

23. Dokumentų skolinimas:

23.1. vartotojai į namus vienu kartu gali pasiskolinti ne daugiau 10 dokumentų;

23.2. dokumentai į namus išduodami 60 kalendorinių dienų laikotarpiui su galimybe pratęsti dokumentų išdavimo terminą. Dokumentų išdavimo terminas gali būti pratęstas:

23.2.1. portale, prisijungus prie portalo su skaitytojo pažymėjimu;

23.2.2. paskambinus į Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos padalinį, iš kurio buvo pasiskolinti dokumentai;

23.2.3. apsilankymo Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekoje metu.

23.3. labai paklausių dokumentų išdavimas į namus gali būti ribojamas iki 2 vnt. ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų laikotarpiui.

III. SKYRIUS VARTOTOJŲ TEISĖS. VARTOTOJŲ PAREIGOS. VARTOTOJŲ ATSAKOMYBĖ. DRAUDIMAI VARTOTOJAMS

PIRMASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ TEISĖS

24. *Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotojai turi teisę:*

24.1. *gauti išsamią informaciją apie:*

24.1.1. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentų fondą;

24.1.2. elektroninius išteklius;

24.1.3. teikiamas paslaugas;

24.1.4. vartotojų aptarnavimo tvarką;

24.1.5. paslaugų teikimo procedūras;

24.2. *naudotis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekoje:*

⁹ Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje naudotis esančiais kompiuteriais gali tik vaikai (ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai, mokyklinio amžiaus vaikai). Šis apribojimas taikomas dėl kompiuterių trūkumo.

¹⁰ Nepriklausomai nuo vartotojo amžiaus.

- 24.2.1. sukauptais informacijos ir žinių ištekliais;
- 24.2.2. paieškų sistemomis;
- 24.2.3. internetu;
- 24.2.4. prenumeruojamomis duomenų bazėmis;
- 24.2.5. ir kitomis paslaugomis;
- 24.3. užsisakyti, rezervuoti dokumentus;
- 24.4. *pratęsti pasiskolintų dokumentų grąžinimo terminus:*
  - 24.4.1. grąžinimo terminas gali būti pratęsiamas ne daugiau kaip 2 kartus;
  - 24.4.2. grąžinimo terminas gali būti pratęsiamas tuo atveju, jeigu kiti vartotojai nėra rezervavę konkrečių dokumentų;
- 24.5. vienu kartu pasiskolinti ne daugiau 10 dokumentų ir ne ilgesniam kaip 60 kalendorinių dienų laikotarpiui¹¹;
- 24.6. skolintis periodinius leidinius, išskyrus laikraščių ir naujausių žurnalų numerius, pastarieji yra skaitomi Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos patalpose;
- 24.7. naudotis prieiga prie prenumeruojamų ir laisvai prieinamų duomenų bazių;
- 24.8. naudotis retais, informaciniais, periodiniais leidiniais, garsiniais, elektroniniais dokumentais. Šiame punkte įvardinti dokumentai į namus neišduodami;
- 24.9. naudotis tarpbibliotekinio ir tarptautinio tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis;
- 24.10. naudotis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje esančiomis kompiuterizuotomis darbo vietomis arba asmeniniais nešiojamaisiais kompiuteriais ir vieša interneto prieiga. Naudojimąsi kompiuteriais ir internetu Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekoje reglamentuoja „Naudojimosi kompiuteriais ir internetu Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje taisyklės“, pateiktos šių Taisyklių 2 priede;
- 24.11. tik asmeniniam naudojimui kopijuoti, skenuoti, fotografuoti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje esančių dokumentų fragmentus, nepažeidžiant Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų ir kitų teisės aktų;
- 24.12. gauti informaciją apie savo asmens duomenų naudojimą ir tvarkymą, reikalauti juos ištaisyti arba sunaikinti;
- 24.13. lankytis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos organizuojamuose renginiuose, mokymuose, edukaciniuose užsiėmimuose, kursuose, parodose ir t. t.;
- 24.14. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos administracijai pareikšti savo nuomonę, prašymą ar skundą dėl Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos veiklos, dalyvauti konsultacijose dėl esminių aptarnavimo sąlygų (darbo laiko, skaitytojų registravimo, aptarnavimo vietos, atlygintinai teikiamų paslaugų ir kt.) pakeitimų;
- 24.15. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos patalpose naudotis elektroninėmis knygų skaityklėmis;
- 25. Laikiniai į Skuodo rajoną atvykę asmenys gali naudotis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentų fondu ir paslaugomis skaityklose. Į namus spaudiniai jiems išduodami už užstatą. Užstato dydis vartotojui nustatomas remiantis protingumo bei proporcingumo principais, atsižvelgus į panaudai išduotų dokumentų įsigijimo ar rinkos kainą jų išdavimo vartotojui laikui. Minimalus užstato dydis yra 8,69 Eur.

ANTRASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ PAREIGOS

26. *Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotojai privalo:*

26.1. pagarbiai elgtis su kitais Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos lankytojais ir personalu;

¹¹ IŠIMTIS. Studijoms skirtus dokumentus pasiskolinti galima ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų laikotarpiui

26.2. išjungti mobiliųjų telefonų garsą, skaityklose ir renginių metu nekalbėti mobiliojo ryšio telefonais;

26.3. pasikeitus asmens duomenims (pavardei, gyvenamajai vietai ar kt.) ar praradus skaitytojo pažymėjimą, nedelsiant informuoti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąją biblioteką;

26.4. negadinti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos įrangos, inventoriaus ir dokumentų;

26.5. laiku atsiimti užsakytus dokumentus;

26.6. laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų;

26.7. iš Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos patalpų išsinešti tik jiems paskolintus dokumentus;

26.8. šiose Taisyklėse nustatyta tvarka pratęsti dokumentų gražinimo terminą;

26.9. pasiskolinus dokumentus ar įrangą (elektronines knygų skaitykles) patikrinti, ar nėra defektų (išplėšymų, subraukymų, išpjaustymų ar gedimų). Juos pastebėjus, nedelsiant pranešti dokumentus arba įrangą išdavusiam Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos darbuotojui;

26.10. laikytis elgesio viešose vietose, higienos ir kitų reikalavimų bei šių Taisyklių nuostatų.

TREČIASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

27. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotojų atsakomybė:

27.1. vartotojas, nedelsdamas nepranešęs Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos darbuotojams apie prarastą skaitytojo pažymėjimą, teisės aktų nustatyta tvarka atsako už kito asmens paimtus ir Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešajai bibliotekai negražintus dokumentus, kuriuos kitas asmuo pasiskolino, pasinaudojus jo skaitytojo pažymėjimu;

27.2. vartotojas, praradęs ar nepataisomai sugadinęs Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentus (įrangą), turi pakeisti juos tokiais pat arba pripažintais lygiaverčiais dokumentais, laikantis šiose Taisyklėse nustatytos dokumentų pripažinimo lygiaverčiais prarastiems ar nepataisomai sugadintiems dokumentams tvarkos:

27.2.1. vartotojas, praradęs ar nepataisomai sugadinęs Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentą, pirmiausiai ieško galimybių jį pakeisti kitu to paties leidinio egzemplioriumi;

27.2.2. nesant galimybių dokumento pakeisti tokiu pat, jis keičiamas lygiaverčiu dokumentu, turinčiu tokią pat komunikacinių, semantinių, intelektinių, poligrafinių savybių visumą ir išliekamąją kultūrinę vertę;

27.2.2.1. lygiaverčiu dokumentu gali būti pripažintas kitas leidinys, jeigu atitinka Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentų fondo charakteristiką, yra išleistas per pastaruosius 5 metus, ir leidinio kaina yra lygi arba didesnė už keičiamo leidinio kainą;

27.2.3. jei pakeisti dokumentus yra neįmanoma, padarytą žalą vartotojas privalo atlyginti teisės aktų nustatyta tvarka;

27.2.4. jei dėl panaudai gauto dokumento (įrangos) praradimo ar sugadinimo vartotojas nesikreipia į biblioteką ir neatsiskaito nustatyta tvarka iki panaudos termino pabaigos, jis turi atlyginti padarytą žalą. Žalos neatlyginus, jie išieškomi teisės aktų nustatyta tvarka;

27.3. už nepilnamečių vartotojų prarastus arba nepataisomai sugadintus dokumentus ir žalą, padarytą kitam Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos turtui, atsako tėvai, įtėviai arba globėjai šių Taisyklių ir teisės aktų nustatyta tvarka;

27.4. pabaigęs mokyklą ar dėl kokių nors priežasčių nutraukęs mokymąsi, mokinys privalo atsiskaityti su Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąja biblioteka;

27.5. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos vartotojams, nesilaikantiems arba pažeidusiems šias Taisykles, Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu terminuotam ar visam laikui gali būti apribota teisė naudotis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąja biblioteka;

27.6. Vartotojas, neatlyginęs žalos ar padaręs kitus neteisėtus veiksmus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS DRAUDIMAI VARTOTOJAMS

28. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų vartotojams draudžiama:

28.1. naudotis kito vartotojo skaitytojo pažymėjimu arba perduoti savo skaitytojo pažymėjimą kitam asmeniui;

28.2. naudotis sugadintu, sulūžusiu pažymėjimu;

28.3. diegti atsineštą arba atsisiųstą iš interneto programinę įrangą;

28.4. naudojantis viešos interneto prieigos paslaugomis skaityti pornografinę, smurtą, terorizmą bei kitokią nusikalstamą veiklą skatinančią informaciją, elektroniniu paštu platinti elektronines „šiuksles“, piktybines programas, virusus, įsilaužti į kitas kompiuterines sistemas;

28.5. užsiimti veikla, prieštaraujančia viešai bibliotekos paskirčiai, pavyzdžiui, organizuoti mitingus, platinti atsišaukimus, parduoti prekes ar paslaugas ir kt.;

28.6. savarankiškai įsirašyti garso ir vaizdo dokumentus;

28.7. keisti dokumentų išdėstymo tvarką skaityklose;

28.8. perkelti dokumentus iš vieno aplankalo į kitą;

28.9. lankstyti, rašyti pastabas dokumentuose;

28.10. rašyti popieriuje, padėtame ant dokumento;

28.11. skelbti informaciją Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos informaciniame stende, nesuderinus su Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos darbuotojais;

28.12. įsinešti į Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąją biblioteką ginklų, šaudmenų, sprogstamųjų, nuodingųjų ir psichotropinių medžiagų.

IV. SKYRIUS BIBLIOTEKOS TEISĖS. BIBLIOTEKOS PAREIGOS

PIRMASIS SKIRSNIS BIBLIOTEKOS TEISĖS

29. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka turi teisę:

29.1. teisės aktų nustatyta tvarka rinkti ir tvarkyti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos veiklai būtinus vartotojo asmens duomenis, vartotojui sutikus, mokslo tyrimo tikslams rinkti papildomus vartotojo asmens duomenis;

29.2. nustatyti išduodamų dokumentų (įrangos) tvarką: skaičių, panaudos terminus, termino pratęsimą, dokumentų rezervavimą, atsižvelgiant į jų paklausą, būklę, vertę ir t. t.;

29.3. nustatyti trumpesnį panaudos terminą naujiems arba ypač paklausiems dokumentams ir įrangai;

29.4. nustatyti lankytojams laisvai ir vartotojams su skaitytojo pažymėjimu prieinamas paslaugas, taip pat tokias paslaugas, kurioms reikalinga vartotojo registracija;

29.5. teisės aktų nustatyta tvarka ir steigėjo sprendimu patvirtintais įkainiais teikti atlygintinai teikiamas paslaugas, užtikrinant, kad jos netaptų pelno siekiančia veikla;

29.6. teisės aktų nustatyta tvarka imti mokesčių už kitų Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių bibliotekų dokumentų atsiuntimą ir grąžinimą, neviršijant pašto paslaugų kainos ir išlaidų,

patirtų dėl skolinančios bibliotekos nustatyto tarpbibliotekinio skolinimo paslaugos administravimo mokesčio (jei toks taikomas) dydžio;

29.7. negražinti užstato vartotojui, jeigu jis nurodytu laiku negražino panaudai gautų dokumentų (įrangos) ir laiku nesiėmė šiose Taisyklėse numatytų veiksmų, kad pratęstų dokumento panaudos terminą;

29.8. padarytą turtinę žalą asmeniui praradus ar nepataisomai sugadinus Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentus (įrangą) ar kitokį įsiskolinimą, išieškoti iš lankytojo ar vartotojo teisės aktų nustatyta tvarka;

29.9. informuoti kitas bibliotekas apie vartotojus, pametusius ar kitaip praradusius skaitytojo pažymėjimą ir (ar) negražinusius panaudai išduotų dokumentų (įrangos);

29.10. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos direktoriaus sprendimu laikinai ar visam laikui apriboti teisę naudotis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugomis, jei vartotojas nustatyta tvarka neatsiskaitė su Biblioteka ar nesilaikė kitų šiose Taisyklėse nustatytų reikalavimų;

29.11. teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į įgaliotų institucijų pareigūnus, nustačius neteisėtus Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentų ar kito turto pasisavinimo, tyčinio sugadinimo ar sunaikinimo atvejus;

29.12. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos darbuotojas turi teisę kviesti policijos pareigūnus, jeigu vartotojas nesilaiko elgesio viešoje vietoje reikalavimų.

ANTRASIS SKIRSNIS BIBLIOTEKOS PAREIGOS

30. *Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka privalo:*

30.1. vadovautis pagarbos žmogaus teisėms, lygių galimybių, teisingumo, nediskriminavimo, profesinės etikos principais, Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos nuostatais ir šiomis Taisyklėmis;

30.2. nustatyti patogų Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos darbo (lankytojų ir vartotojų aptarnavimo) laiką, jį keisti tik išimtiniais atvejais (jei yra pakankamas pagrindas), tinkamai informavus lankytojus ir vartotojus apie pasikeitimus, jų priežastis, trukmę;

30.3. užtikrinti, kad lankytojų ir vartotojų poreikiams tenkinti būtų panaudojamos visos Lietuvos bibliotekų fondo galimybės;

30.4. skolinant Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos dokumentus (įrangą), tiksliai nurodyti gražinimo datą, esant galimybėms, elektroninėmis ir kitomis ryšio priemonėmis priminti vartotojui apie artėjantį gražinimo terminą;

30.5. teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugų prieinamumą neįgaliesiems, ligoniams, senyvo amžiaus žmonėms ir kitoms vartotojų grupėms, kurioms dėl pagrįstų priežasčių reikia specialių paslaugų ar aptarnavimo sąlygų;

30.6. šiose Taisyklėse tiksliai nurodyti asmens duomenis, kuriuos vartotojas (duomenų subjektas) privalo pateikti, norėdamas tapti vartotoju, taip pat duomenų tvarkymo tikslą ir saugojimo trukmę;

30.7. teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos veiklai renkamų ir tvarkomų asmens duomenų saugumą bei vadovautis Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71 (1.12.) patvirtintais Bendraisiais reikalavimais organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms;

30.8. teikti tarpbibliotekinio skolinimo paslaugas pagal reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu patvirtintuose Lietuvos Respublikos standartuose bei šių Taisyklių 3 priede pateikiamas Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos naudojimosi tarpbibliotekiniu abonentu taisyklės;

30.9. dokumentų išdavimo panaudą ir vartotojų apskaitą vykdyti pagal reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu patvirtintuose Lietuvos Respublikos standartuose;

30.10. nustatyti atsiskaitymo už atlygintinai teikiamas paslaugas, piniginių užstatų, žalos atlyginimo už prarastus ar sugadintus Bibliotekos dokumentus tvarką, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 340 patvirtintomis Pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvitų blankų gamybos, įsigijimo, naudojimo ir sunaikinimo taisyklėmis bei kitais teisės aktais;

30.11. viešai (ir elektroninėmis priemonėmis) paskelbti šias Taisykles;

30.12. rengti konsultacijas su vartotojais dėl esminių aptarnavimo sąlygų pakeitimų, reguliariai vertinti Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos vartotojų aptarnavimo kokybę ir ne rečiau nei kartą per dvejus metus vykdyti vartotojų (aptarnaujamos bendruomenės) poreikių ir nuomonės tyrimus, panaudoti jų rezultatus aptarnavimo kokybei gerinti;

30.13. nustatyti vartotojų pageidavimų bei skundų Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos paslaugomis pateikimo ir nagrinėjimo procedūras.

V. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Taisyklės gali būti pildomos, keičiamos ir netekti galios Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu.

32. Šios Taisyklės yra skelbiamos viešai.

33. Už šių Taisyklių pažeidimą asmenys atsako teisės aktų nustatyta tvarka.
